

AUTOPOPRAWKA

do poselskiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym złożonego przez posłów reprezentowanych przez Posel Kamilę Gasiuk-Pihowicz

1) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sędzią Trybunału może być osoba, która posiada kwalifikacje do zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego albo sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz w chwili wyboru ma ukończone 40 lat oraz nie ma ukończonych 65 lat.”;

2) w art. 12 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prawo zgłaszania kandydata na sędziego Trybunału przysługuje wyłącznie:

- 1) Zgromadzeniu Ogólnemu Sędziów Sądu Najwyższego;
- 2) Zgromadzeniu Ogólnemu Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- 3) Krajowej Radzie Sądownictwa;
- 4) Krajowej Radzie Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym;
- 5) Naczelnej Radzie Adwokackiej;
- 6) Krajowej Radzie Radców Prawnych;
- 7) Krajowej Radzie Notarialnej;
- 8) radom wydziałów prawa uczelni, uprawnionym do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych.”;

3) art. 13 i art. 14 otrzymują brzmienie:

„Art. 13. 1. Marszałek Sejmu podaje niezwłocznie otrzymane kandydaty do publicznej wiadomości.

2. Kandydat na sędziego Trybunału podlega jawnemu wysłuchaniu przed Sejmem.

3. Tryb przeprowadzania jawnego wysłuchania określa regulamin Sejmu.

Art. 14. 1. Sędziów Trybunału wybiera indywidualnie, na dziewięcioletnie kadencje, Sejm większością 2/3 głosów, w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

2. W przypadku nieuzyskania większości, o której mowa w ust. 1, Sejm wybiera sędziów Trybunału Konstytucyjnego spośród dwóch kandydatów, którzy w poprzednim

głosowaniu uzyskali największą liczbę głosów, bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.”;

4) w art. 15 ust. 2 nadać brzmienie:

„2. Odmowa złożenia ślubowania jest równoznaczna ze zrzeczeniem się stanowiska sędziego Trybunału.”

5) art. 60 otrzymuje brzmienie:

„Wniosek, pytanie prawne lub skargę Prezes Trybunału kieruje do rozpoznania przez właściwy skład orzekający w terminie 14 dni od daty wydania postanowienia o nadaniu wniosкови, pytaniu prawnemu lub skardze dalszego biegu.”;

6) po art. 102 dodaje się art. 102a w brzmieniu:

„Art. 102a. Do sędziów Trybunału wybranych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się dotychczasowe przepisy dotyczące dodatkowego zatrudnienia.”;

7) w uzasadnieniu projektu pkt 2.3-2.5 otrzymują brzmienie:

„2.3. Sędzią Trybunału może być tylko osoba posiadająca kwalifikacje do zajmowania stanowiska sędziego Sądu Najwyższego albo sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego. Takie osoby spełniają konstytucyjne kryterium „wyróżniania się wiedzą prawniczą”, a jednocześnie zaproponowany krąg osób mogących pełnić tę funkcję sprzyjać będzie wyborowi kandydatów spośród autorytetów prawniczych. W związku z tym, że Konstytucja RP nie przesądza kto może zgłaszać kandydatów na sędziów Trybunału postanowiono zapewnić szeroką reprezentację środowisk prawniczych w procesie wyboru kandydata, przy jednoczesnym zapewnieniu poszanowania funkcji kreacyjnej Sejmu. Takie rozwiązanie dodatkowo wzmacnia apolityczność Trybunału.

W związku z powyższym, przewiduje się utworzenie katalogu podmiotów uprawnionych do zgłaszania kandydata na sędziego TK, w skład którego będą wchodzić: Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego, Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, Krajowej Rady Sądownictwa, Naczelnej Rady Adwokackiej, Krajowej Izby Radców Prawnych, a także Krajowa Rada Notarialna oraz rady wydziałów prawa uczelni, uprawnionych do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych. Powyższe rozwiązanie, w oparciu o niezależność wymienionych gremiów, przyczyni się do realnego zwiększenia konieczności kompromisu pomiędzy politykami

a przedstawicielami środowisk prawniczych poprzez wyłonienie kandydata o najwyższym poziomie profesjonalizmu i wiedzy prawniczej. Ponadto będzie on musiał cieszyć się zaufaniem nie tylko jednej partii, posiadającej zwykłą większość w Sejmie.

Kierując się zaleceniami płynącymi z opinii Komisji Weneckiej z 11 marca bieżącego roku, oraz opiniami środowisk eksperckich (w tym przykładowo Raport INPRIS – Instytut Prawa i Społeczeństwa: Wybory sędziów do Trybunału Konstytucyjnego z 2010 roku), projektodawcy przychylają się do stanowiska ekspertów. Tak określona lista instytucji mogących zgłaszać kandydatów na sędziów Trybunału, gwarantuje ich maksymalną niezależność.

Wprowadzono również mechanizm wzmacniający niezawisłość sędziów Trybunału poprzez doprecyzowanie wymogu apolityczności. W zaproponowanym projekcie wskazano bowiem, że kandydat na sędziego Trybunału nie może być członkiem partii politycznej oraz w okresie krótszym niż cztery lata przed dniem wyboru nie mógł być członkiem partii politycznej, posłem, senatorem, członkiem Rady Ministrów, sekretarzem albo podsekretarzem stanu w Kancelarii Prezydenta lub w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Wprowadzenie zakazu wykonywania obowiązków posła lub senatora lub członka Kancelarii Prezydenta czy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów na cztery lata przed dniem wyboru na sędziego Trybunału ma wzmocnić niezależność sędziów od wpływów i nacisków politycznych. Czteroletni termin jest w ocenie projektodawcy wystarczający dla wyeliminowania spośród kandydatów na sędziów Trybunału aktywnych polityków, oraz uniezależnienia się potencjalnych kandydatów od wpływów politycznych, z którymi mogli być uprzednio związani.

2.4. Dodatkowo, zgodnie z postulatami zgłaszanymi przez stronę społeczną, przewidziano obowiązkowy charakter odbycia debaty nad kandydaturami na sędziów TK oraz udział w niej czynnika społecznego. Zgodnie z projektem, kandydatury na sędziów Trybunału zostają niezwłocznie podane do publicznej wiadomości przez Marszałka Sejmu. Następnie kandydat na sędziego Trybunału podlega jawnemu wysłuchaniu przed Sejmem. Zaproponowana procedura zmierza do zapewnienia przejrzystości postępowania w sprawie wyłonienia sędziów Trybunału. Należy podkreślić, że tak ukształtowane przepisy dotyczące jawnego wysłuchania nie naruszają autonomii regulaminowej Sejmu. W tym przypadku za materię ustawową należy uznać wprowadzenie zasady jawnego wysłuchania, jako materii dotyczącej praw i wolności obywatelskich, w odniesieniu do kandydatów na

sędziego. Natomiast szczegółowy tryb przeprowadzenia jawnego wysłuchania to już materia „wewnątrz-sejmowa”, którą w projekcie przewidziano do określenia w regulaminie Sejmu.

2.5. Projektodawca, proponuje aby wybór sędziego Trybunału dokonywany był większością 2/3 głosów w obecności przynajmniej połowy ustawowej liczby posłów. W trakcie prac nad projektem ustawy poświęcono wiele uwagi kwestii określenia mechanizmu wyboru sędziów zapewniającego jak największy kompromis polityczny dotyczący wybranego kandydata. Zdecydowano się na wprowadzenie dwuetapowego mechanizmu wyboru sędziego Trybunału, który ułatwi wybór sędziego w przypadku nieosiągnięcia wymaganej kwalifikowanej większości w pierwszym głosowaniu. W sytuacji zatem, w której Sejm w pierwszym etapie głosowania nie osiągnie kompromisu co do wyboru, w następnym głosowaniu weźmie udział już tylko dwóch kandydatów, którzy w pierwszym głosowaniu uzyskali największą liczbę głosów. W drugim etapie wybór sędziego, spośród dwóch kandydatów dokonywany będzie bezwzględną większością głosów. Zaproponowana formuła powinna zapewnić szeroki konsensus polityczny w odniesieniu do danego kandydata. Wprowadzenie procedury wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego w drodze głosowania przy ustanowieniu wymogu kwalifikowanej większości 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów, przyczyni się do zwiększenia ochrony procedury wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego przed upolitycznieniem, zwłaszcza ze strony pojedynczej partii posiadającej większość zwykłą. Wynika to z negatywnej oceny zjawiska związania procedury wyboru sędziów Trybunału z wolą wyłącznie jednego środowiska politycznego, przy pominięciu zarówno stanowiska i opinii ekspertów i przedstawicieli doktryny, jak i również pominięciu głosu opozycji parlamentarnej. W opinii autorów projektu ustanowienie takiej większości jest uzasadnione potrzebą zagwarantowania niezależności, niezawisłości oraz najwyższego poziomu profesjonalizmu kandydatów wybieranych do sądu konstytucyjnego. Rozwiązanie proponowane przez projektodawców, będzie w wyraźny sposób motywować partię posiadającą większość w parlamencie do szukania kompromisu i liczenia się głosem środowisk eksperckich oraz ich oceną kandydatów. Stanowisko opozycji będzie miało także istotny wpływ na kształtowanie się składu osobowego Trybunału Konstytucyjnego, co pozwoli uniknąć upolitycznienia tej instytucji.”;

8) w uzasadnieniu pkt 2.7. otrzymuje brzmienie:

„2.7. Odpowiadając na krytykę dotyczącą efektywności i sprawności działań Trybunału ze względu na nadmierne obciążenie sędziów Trybunału, zajęciami spoza ich obowiązków związanych z wykonywaniem funkcji sędziego Trybunału, wprowadzono ograniczenie możliwości wykonywania innych zajęć o charakterze zarobkowym i niezarobkowym. Jako zasadę wprowadza się wyłączenie pełnienia przez sędziego Trybunału obowiązków sędziowskich. Sędziowie za zgodą Prezesa Trybunału, mogą łączyć funkcję sędziego Trybunału z pracą naukową i dydaktyczną na uczelni wyższej lub w instytucie naukowym w wymiarze nieprzekraczającym połowy etatu. Zaproponowane rozwiązanie jest kompromisem pomiędzy zapewnieniem efektywności funkcjonowania Trybunału i sprawności orzeczniczej jego Sędziów oraz wykorzystania potencjału naukowego sędziów Trybunału a także promocji działalności Trybunału i jego dorobku orzeczniczego. Wprowadzono wskazany wyjątek mając na uwadze fakt, że sędziowie Trybunału powinni mieć możliwość dzielenia się swoją wiedzą i doświadczeniem ze studentami, innymi ekspertami czy praktykami prawa również na gruncie naukowym. Możliwość zatrudnienia ograniczono jednak do połowy etatu, co jest zgodne z założonym celem wnioskodawców. Sędzia Trybunału powinien wykorzystywać swój czas przede wszystkim na pełnienie obowiązków sędziowskich. Biorąc również pod uwagę chęć skrócenia czasu rozpatrywania spraw napływających do Trybunału, zasadne jest wprowadzenie omawianego ograniczenia. W zaproponowanym rozwiązaniu to do Prezesa Trybunału, który odpowiedzialny jest za sprawne funkcjonowanie Trybunału, należała będzie decyzja dotycząca umożliwienia pracy dydaktycznej i naukowej sędziemu Trybunału. Zgody będzie można udzielić, jeśli nie występują negatywne przesłanki określone w art. 17 ust. 1 Projektu. W założeniach zatem, działalność dydaktyczna i naukowa sędziów Trybunału będzie możliwa tylko w sytuacji, w której nie będzie ona miała negatywnego wpływu na efektywność pracy danego sędziego a ostatecznie całego Trybunału. Ze względu na to, że proponowane rozwiązanie zawęży sędziom dotychczasowy zakres możliwości zatrudnienia, przewidziano przepis przejściowy dla sędziów wybranych przed dniem wejścia w życie ustawy do których w tym zakresie będą stosowane przepisy dotychczasowe.”;

9) w uzasadnieniu po pkt 2.9 dodaje się pkt 2.9a i pkt 2.9b w brzmieniu:

„2.9a. Artykuł 51 projektowanej ustawy jest odpowiedzią na nieprecyzyjne określenie w obowiązującej ustawie z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1064 z późn. zm.) procedury związanej z postępowaniem przed Trybunałem

w przypadku upływu kadencji Sejmu i Senatu. Zgodnie z obecnie obowiązującym stanem prawnym, z jednej strony, art. 69 ustawy stanowił, że w sprawach wszczętych na podstawie wniosku grupy posłów lub senatorów, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji, zakończenie kadencji Sejmu i Senatu nie wstrzymuje postępowania w Trybunale, a z drugiej strony art. 70 ustawy, stanowi, że postępowanie w takich przypadkach ulega zawieszeniu na 6 miesięcy. Z analizy projektu do ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z dnia 25 czerwca 2015 r. wynika, że celem tej regulacji była zmiana ówczesnej praktyki orzeczniczej zgodnie, z którą postępowanie przed Trybunałem w przypadku zakończenia kadencji ulegało dyskontynuacji.

W projektowanym obecnie stanie prawnym zrezygnowano z regulacji, stanowiącej o braku wstrzymania postępowania przed Trybunałem w przypadku zakończenia kadencji Sejmu i Senatu. Jeżeli bowiem celem powyższej regulacji było ustanowienie, iż postępowanie przed Trybunałem nie ulega automatycznie dyskontynuacji na skutek zakończenia kadencji Sejmu i Senatu, to ten sam cel można osiągnąć poprzez pozostawienie regulacji określającej jedynie, że w przypadku zakończenia kadencji Sejmu i Senatu postępowanie ulega zawieszeniu.

Ponadto, zgodnie z obowiązującą ustawą, Trybunał postanawiał o podjęciu zawieszono postępowania, jeżeli w terminie 6 miesięcy, wniosek grupy posłów lub senatorów uzyskałby poparcie odpowiednio 50 posłów lub 30 senatorów kolejnej kadencji Sejmu i Senatu. Niniejszy projekt wprowadza zmianę w zakresie terminu na uzyskanie poparcia wniosku przez grupę posłów z 6 do 3 miesięcy. Wprowadzenie terminu trzymiesięcznego ma na celu dalsze usprawnienie prac Trybunału oraz sprawną selekcję wniosków grup posłów oraz senatorów, które w związku z nowym kształtem parlamentu nie uzyskałyby poparcia odpowiedniej liczby posłów. W ocenie projektodawcy trzymiesięczny termin jest wystarczająco długi na wyrażenie poparcia wniosku przez nowo wybraną grupę posłów lub senatorów. Równocześnie, skrócenie terminu z 6 miesięcy do 3 miesięcy pozwala na udroźnienie prac Trybunału poprzez umorzenie wszystkich spraw wszczynanych od początku poprzedniej kadencji na wniosek grupy posłów lub senatorów, które w nowej kadencji nie uzyskały ich poparcia.

2.9b. Wprowadzenie dla Trybunału sześciomiesięcznego terminu instrukcyjnego na rozstrzygnięcie w sprawach skargi konstytucyjnej oraz pytania prawnego (art. 65 ust. 1), ma na celu usprawnienie procesu zarządzania postępowaniem przez Trybunał oraz nadanie priorytetu rozstrzygnięciu przez Trybunał spraw, które mają bezpośredni wpływ na prawa jednostki w związku z prowadzonym bądź zakończonym prawomocnie postępowaniem

przed sądem powszechnym lub administracyjnym. Wprowadzony termin sześciomiesięczny stanowi zatem wyraz nadania priorytetu sprawom rozstrzyganym przez Trybunał w przedmiocie kontroli konstytucyjności przepisów prawa, mających wpływ na prawa konkretnych jednostek w ramach realizacji ich praw podmiotowych w stosunku do abstrakcyjnej kontroli konstytucyjności aktów prawnych.

Sześciomiesięczny termin na rozstrzygnięcie w przedmiocie pytania prawnego przez Trybunał, pozwala nie tylko na usprawnienie prac samego Trybunału ale również na sprawne zakończenie postępowania przed sądem powszechnym lub administracyjnym, w trakcie którego pytanie prawne powstało. Skrócenie czasu postępowania przed Trybunałem w przedmiocie pytania prawnego przekłada się bowiem bezpośrednio na skrócenie czasu postępowania przed sądem powszechnym lub administracyjnym oraz sprawniejsze rozstrzygnięcie w przedmiocie indywidualnych praw jednostki.

Sprawne rozstrzygnięcie w przedmiocie pytania prawnego przez Trybunał sprzyja również jak najszybszemu wyeliminowaniu z systemu niezgodnych z Konstytucją przepisów prawa już na etapie postępowania sądowego, bez potrzeby wyczerpania krajowej drogi odwoławczej przez stronę postępowania, jak ma to miejsce w przypadku skargi konstytucyjnej. Sprawna eliminacja niezgodnych z konstytucją przepisów prawa na etapie postępowania przed sądem powszechnym sprzyja również ograniczeniu wydawania przez sądy powszechne wyroków na podstawie przepisów prawa niezgodnych z Konstytucją.

Sześciomiesięczny termin na rozstrzygnięcie przez Trybunał w przedmiocie skargi konstytucyjnej również sprzyja jak najsprawniejszemu wyeliminowaniu z systemu niezgodnych z Konstytucją przepisów prawa, mających bezpośredni wpływ na prawa jednostki. Dodatkowo ponieważ rozstrzygnięcie spraw przez Trybunał na podstawie skargi konstytucyjnej następuje dopiero po wyczerpaniu przez skarżącego krajowej drogi odwoławczej, ustanowienie sześciomiesięcznego terminu na rozstrzygnięcie przez Trybunał w przedmiocie skargi zmierza do maksymalnego ograniczenia w czasie negatywnych efektów istnienia w systemie prawnym przepisu niezgodnego z Konstytucją, który miał wpływ na sytuację prawną jednostki.”.

UZASADNIENIE AUTOPOPRAWKI

Celem zmian zawartych w autopoprawce do poselskiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest uwzględnienie części uwag zgłoszonych po przekazaniu projektu do Marszałka Sejmu. Zmiany zaproponowano również w związku ze skierowaniem projektu przez Marszałka Sejmu do wyrażenia opinii przez Komisję Ustawodawczą w trybie art. 34 ust. 8 Regulaminu Sejmu.

Jak wynika z Ekspertyzy prof. Andrzeja Zolla dotyczącej oceny zgodności z Konstytucją RP projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, złożonej przez Klub Poselski Nowoczesną, procedura w zaprezentowanej nowelizacji polegająca na wyborze kandydatów na sędziów Trybunału przez komisję, jest rozwiązaniem konstytucyjnym. Wynika to bowiem z faktu przyznania ustawodawcy uprawnienia przez Konstytucję do zawarcia szczegółowych rozwiązań w tym zakresie w ustawie.

Jednakże kierując się zaleceniami płynącymi z treści Opinii Komisji Weneckiej z 11 marca bieżącego roku, oraz opiniami środowisk eksperckich (w tym przykładowo Raport INPRIS – Instytut Prawa i Społeczeństwa: Wybory sędziów do Trybunału Konstytucyjnego z 2010 roku), projektodawcy przychylają się do uwag i składają w tym zakresie propozycje autopoprawki.

W ocenie autorów projektu autopoprawka przyczyni się to zwiększenia ochrony procedury wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego przed upolitycznieniem. Ustanowienie większości kwalifikowanej oraz rozszerzenie kręgu podmiotów uprawnionych do wyłaniania kandydatów, jest uzasadnione potrzebą zagwarantowania niezależności, niezawisłości oraz najwyższego poziomu profesjonalizmu kandydatów wybieranych do sądu konstytucyjnego. Rozwiązania proponowane przez wnioskodawców, będą w wyraźny sposób motywować partię posiadającą większość w parlamencie do szukania kompromisu i liczenia się głosem środowisk eksperckich oraz ich oceną kandydatów. Stanowisko opozycji będzie miało także istotny wpływ na kształtowanie się składu osobowego Trybunału Konstytucyjnego, co pozwoli uniknąć upolitycznienia tej instytucji.

Odnośnie katalogu podmiotów które mogą zgłaszać kandydatów na sędziów Trybunału Konstytucyjnego, autorzy projektu uznali za słuszne by zwiększyć udział niepolitycznych gremiów w wyborze sędziów o Krajową Radę Notarialną, Krajową Radę Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym oraz rady wydziałów prawa uczelni, uprawnionych do

nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych. Zdaniem projektodawców zapobiegnie to nie tylko przyszłym sporom w zakresie wyboru sędziów, ale ułatwi czy wręcz realnie umożliwi zakończenie trwającego obecnie szkodliwego paraliżu sądu konstytucyjnego, a także przyczyni się do lepszej ochrony niezależności i niezawisłości sądownictwa w Polsce

Jest to też wyjście naprzeciw oczekiwaniom przedstawicieli doktryny prawa postulujących tego typu rozwiązania od kilkunastu już lat. Przykładowo można przywołać tutaj wypowiedzi prof. Piotra Winczorka z 2009 roku (Nie oskarżajmy pochopnie Trybunału, „Rzeczpospolita” z 12 I 2009) oraz sędzi Teresy Liszcz z roku 2006 („Gazeta Prawna” nr 239 z 8 XII 2006). Głosów w tej sprawie było wiele, a przeważająca ich większość akcentowała konieczność zwiększenia zarówno apolityczności jak i profesjonalizmu w toku procedury wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

Autorzy projektu proponują, wprowadzenie procedury wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego w drodze głosowania przy ustanowieniu wymogu kwalifikowanej większości 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Rozwiązanie takie prowadzi do ugruntowania realnej potrzeby kompromisu w zakresie zgłaszanych kandydatów oraz konieczności przeprowadzenia szeroko zakrojonych konsultacji w wyniku których wyłoniony ma być kandydat spełniający oczekiwania co do swojej niezależności. Ponadto będzie on musiał cieszyć się zaufaniem nie tylko jednej partii, posiadającej zwykłą większość w Sejmie. Głos szeroko pojętej opozycji w tak skonstruowanej procedurze wyboru stanie się głosem zauważalnym i zasługującym na realne uwzględnienie.

Podkreślić należy, że złożony projekt po uwzględnieniu zmian zawartych w autopoprawce będzie zgodny z zaleceniami zawartymi w opinii Komisji Weneckiej sformułowanej na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych. Opinia ta zawiera zasadnicze zastrzeżenia w odniesieniu do zmian jakie większość parlamentarna wprowadziła do ustawy o Trybunale Konstytucyjnym w drodze uznanej za niekonstytucyjną – nowelizacji z grudnia 2015 roku. Opinia Komisji Weneckiej stanowi w istocie zbiór wytycznych, którymi należy się kierować mając na celu z jednej strony chęć osiągnięcia kompromisu politycznego w

sprawie roli i funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego jak i dobro polskiego porządku prawnego.

Autorzy projektu przyjęli w autopoprawce przede wszystkim uwagi podmiotów opiniujących projekt wskazujące na niezgodność z Konstytucją lub wyrażające istotne wątpliwości co do zgodności z Konstytucją. W tym zakresie uwzględniono zwłaszcza uwagi dotyczące naruszenia zasady autonomii regulaminowej Sejmu poprzez wykreślenie przepisów dotyczących komisji nadzwyczajnej powoływanej do wyłonienia kandydata na sędziego Trybunału Konstytucyjnego i wyeliminowanie „preselekcji kandydatów”. Nadto uwzględniono niektóre inne uwagi o charakterze merytorycznym lub systemowym.

Skutki społeczne gospodarcze i finansowe projektu ustawy, do którego jest zgłoszona autopoprawka nie ulegają zmianie.

Treść autopoprawki nie jest objęta przepisami prawa Unii Europejskiej.